

Světlem obchází nikoliv strašidlo komunismu, tedy zatím ne, ale strašidlo zvané Dohoda ACTA. Protože je dohoda prezentovaná málem jako démon napadající i ubohé folkáče cestující s notebooky a jiným vybavením za hranice, dovolte mi několik řádků na vysvětlenou. Sledoval jsem v TV besedu s předsedou Pirátské strany na toto téma. Jednou z jeho myšlenek byla věta, že „duševní vlastnictví je konstrukt“. Co to česky znamená? Každý si představí, že k truhle po babičce, k vlastnoručně upletenému svetrku nebo k novorozeným štěňatům čistokrevné feny z vlastní chovné stanice má vlastnické právo. Tak tomu bylo vždy a teprve starověcí římsí právníci vymysleli institut vlastnického práva s právem držet, užívat, disponovat a brát plody s právem na soudní ochranu.

Při vši úctě k profesoru Eliášovi a jeho týmu nemohli tito lidé než v základu ctít geniální myšlenky vytvořené před tisíci roky. Jenže co bylo jasné u věcí, nebylo upraveno například u autorského práva Julia Caesara, když napsal Paměti o válce Galské. Trvalo staletí, než jiné chytré hlavy vymyslely právo autora, vynálezce a objevitele na ochranu toho, co záměrně či náhodou vytvořili. S vývojem mezinárodního práva došlo k mezinárodní ochraně toho, čemu říkáme duševní vlastnictví. Kdyby této ochrany nebylo, složilo by například Modřanskou polku, později známou jako Škoda lásky, tolik lidí, kolik by tvrdilo, že ji složili. Obecně říci, že duševní vlastnictví je „konstrukt“ je stejný, použijí - li moderní slovník, bullshit“, jako říci, že je jedno, zda si můj soused v domě koupil auto, protože jeho vlastnické právo je „konstrukt“, a já se v něm mohu prohánět.

Ale vraťme se ke zmíněnému strašáku nazvanému Dohoda ACTA, celým jménem Obchodní dohoda proti padělatelství mezi Evropskou unií a jejími členskými státy a dalšími státy včetně USA, v dohodě vyjmenovanými. Smyslem dohody je zamezit šíření pirátsky získaného a padělaného zboží a tedy ohrožení obchodu těch, kteří k produktům mají originální (jimi vytvořené zboží) či odvozené (jimi legálně získané) právo. Dohoda má řadu článků, ale věnujme se jen tomu, co je označováno jako diktatura a zvláště. Předně ale citujme článek 4 odst. 1 dohody, podle něhož žádné ustanovení dohody nevyžaduje, aby smluvní strana zpřístupňovala informace, jejichž zpřístupnění by bylo v rozporu s jejich právními předpisy, včetně zákonů na ochranu práv na soukromí, nebo s mezinárodními dohodami, k nimž přistoupila. Dále nelze zpřístupnit důvěrné informace, jejichž zpřístupnění by bránilo prosazení práva nebo bylo jiná v rozporu s veřejným zájmem. V případě zpřístupnění informací musí strana, která informace přijala tyto informace v souladu se svými právními předpisy a postupy se zdržet zveřejnění informací bez předchozího souhlasu strany, která informace poskytla. To tedy znamená, že jakékoli získání informací včetně informací z mobilu, přehrávačů a dalších elektronických zařízení musí být v souladu s právním řádem země, která informace získává a vždy musí být ctěna základní lidská práva zaručená mezinárodně. V části nazvané Opatření na hranicích je nařízena kontrola u zboží obchodní povahy zasílaného v malých zásilkách. U malého množství neobchodní povahy v zavazadle cestujícího je umožněno od opatření na

Piráti na obzoru?

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 21 Únor 2012 22:12

hranicích upustit. O důvodech kontroly, způsobu jejího provádění a dalších právech dohoda nehovoří, ale vždy by měly platit její klauzule v úvodu, jejichž porušení by znamenalo využití soudní ochrany.

Jako u každé mezinárodní dohody je hlavní způsob její aplikace jednotlivými signatáři. Dále je nutno zdůraznit, že Dohoda není diktátem po vzoru Třetí říše či RVHP. Při pečlivém čtení je zřejmé, že Česká republika veškeré právní nástroje obsažené v dohodě má ve svém právním řádu, např. předběžná opatření zajišťující nosiče dat, civilně právní ochranu, trestně právní ochranu včetně podmínek osobní a domovní prohlídky atd. Jako vždy je vše v rukou lidí a sebelepší právní úprava, není-li dodržena, je cárem papíru. Dokud ale bude platit zákonná ochrana tvůrců a vlastníků předmětu duševního vlastnictví, je jednání proti této ochraně protiprávní a někdy je i kvalifikováno jako zločin s trestní sankcí. Bohužel doba, kdy bylo možné lehce odhalit plagiát tištěné knihy či nelegální kopie filmu je za námi. V éteru žije virtuální svět plný informací a plný výsledků duševního vlastnictví. Poradit si s ním není v současnosti dost dobře možné, a pokud nebudou mezi lidmi fungovat jimi uznávaná pravidla, nepomůže ani sto dohod typu Dohoda ACTA. Tohle všechno mě vedlo k napsání této úvahy, která nesouvisí s hudbou jen zdánlivě.